

3456

SPRAWOZDANIE SZPITALA BONIFRATRÓW W KRAKOWIE ZA ROK 1904

o leczonych tamże chorych, których bez względu na religię,
narodowość i stan przyjęto, pielęgnowano i leczono.

W KRAKOWIE
CZCIONKAMI DRUKARNI »CZASU«
NAKŁADEM KONWENTU BONIFRATRÓW
1905

rok 1904 w działalności Szpitala przedstawia się następująco:

Szpital nasz założony w r. 1609 przez Waleryana Montelupi dla 12 chorych, posiada od 1 Listopada 1897 r. sześćdziesiąt łóżek.

Chorych w roku ubiegłym leczonych było ogółem **1.142** w tej liczbie **61** pozostałych z r. 1903.

Z przyjętych w r. 1904 1081 chorych, było Rz. kat. **1.026**, gr. kat. **12**, ewangelików **4**, izraelitów **39**.

Opuściło Szpital: wyleczonych **862**, z polepszeniem **167**, niewyleczonych **37**. Zmarło **76**. Pozostało w leczeniu na rok bieżący **68**.

Chorzy przebywali w Szpitalu ogółem: **20.968** dni, z których **17.015** bezpłatnie. Przeciętna ilość dni leczenia każdego chorego wyniosła **18.35**.

Napływ chorych był największy w Styczniu (128), najmniejszy we Wrześniu (73).

Śmiertelność największą była w Marcu 10; najmniejsza w Lipcu 5. Procent śmiertelności równał się 6,7%; po potrąceniu zaś zmarłych na gruźlicę (30), uwiad starczy (5), choroby serca nieuleczalne (6), nowotwory (1), przywiezionych w stanie konania (6), oraz na choroby, które w chwili rozpoczęcia kuracji w szpitalu były beznadziejne (12), procent śmiertelności u pozostałej liczby leczonych wynosił: 1,4%.

Chorych na gruźlicę leczonych było: **142**.

Ambulatorya szpitalne udzieliły bezpłatnej pomocy lekarskiej **29,870** chorym. — Mieszkańcy Krakowa korzystali z tej pomocy w **14,615** wypadkach; mieszkańcy Podgórza w **7.460**, inne miejscowości kraju w **7.795**.

W ogólnej liczbie ambulantów było 1618 żołnierzy.

Na oddziale chirurgicznym wykonane zostało 842 operacyj.

Lekarstw zaordynowano w ciągu roku **19,446** na sumę 4965 kor. 43 hal. (obliczonych podług „Norma pauperum“ i po potrąceniu 50%).

Opatrunki chirurgiczne i inne lekarskie potrzeby Szpitala i ambulatoryum wyniosły: **1.896 kor. 40 h.**

NARODOWOŚĆ CHORYCH.

NAZWA KRAJU	Ilość	NAZWA KRAJU	Ilość
Pozostało na rok 1903	61	Z przeniesienia . . .	1103
Czechy	8	Niemcy	13
Dolna Austria	3	Rosya	12
Galicja	963	Szląsk Austriacki	3
Kroacja	2	Węgry	9
Królestwo Polskie	48	Włochy	2
Morawy	18		
Do przeniesienia . . .	1103	Ogółem . . .	1142

STAN i ZATRUDNIENIE CHORYCH.

	Ilość		Ilość		Ilość
Pozostało z r. 1903	61	Z przeniesienia . .	202	Z przeniesienia . .	426
Ajenci	4	Kamieniarze	8	Robotnicy fabryczni . .	37
Aptekarze	2	Kominiarze	4	Rolnicy	36
Architekci	5	Koszykarze	1	Rzeźbiarze	1
Artyści dramatyczni . .	3	Kotlarze	1	Rzeźnicy	6
Bednarze	6	Kowale	8	Rękawicznicy	2
Blacharze	4	Krawcy	25	Rymarze	4
Bronzownicy	1	Kucharze	10	Ślusarze	26
Brutarze	2	Kupcy	11	Śluzący domowi	34
Ceglarze	10	Lakiernicy	5	„ z kolei	3
Cieśle	15	Leśnicy	1	„ z Magistratu	3
Cukiernicy	3	Lokaje	2	„ z c. k. Policyi	4
Dentyści	2	Malarze pokojowi . . .	3	Szczotkarze	1
Dorożkarze	4	Masarze	5	Strażnicy akcyzy	23
Droguerzyści	1	Maszyński	5	Strażacy pożarni	3
Druciarze	5	Mechanicy	3	Stolarze	28
Drukarze	10	Młynarze	9	Studenci	21
Duchowni świeccy	3	Murarze	48	Subiekci handlowi	8
„ zakonni	16	Muzykanci	2	Szewcy	54
Dziennikarze	2	Nauczyciele c. k.	3	Szklarze	1
Ekonomi	2	„ prywatni	1	Szlifierze	3
Farbiarze	1	Ogrodnicy	4	Szmuklerze	3
Fryzyerzy	19	Palacze	5	Technicy	2
Garbarze	1	Pasterze	6	Tkacze	1
Garncarze	2	Piekarze	35	Urzednicy państwowi . . .	3
Giserzy	2	Pocztylioni	1	„ prywatni	9
Górnicy	3	Posługacze publiczni . .	6	Weterani	1
Introligatorzy	3	Powroźnicy	3	Wyrobnicy	388
Kelnerzy	10	Prywatysci	9	Zegarmistrze	1
				Zembracy	10
Do przeniesienia . .	202	Do przeniesienia . .	426	Razem . .	11 42

Jeśli statystyka stanowi obecnie główną podstawę do oceny tak społeczeństw, jak i instytucyj, to cyfry działalności naszej, powyżej podane, nie powinny potrzebować żadnych omówień, wykazując żywotność i rozwój szpitala. Jest to jednak tylko jedna strona medalu, druga, o której ogół mało wie, jakimi środkami Konwent czyni to wszystko — nie jest tak wymowną.

Umiejętnością Administracyi, być może, Konwent powinien się poszczycić, że mając zaledwie 12 tysięcy koron stałego dochodu rocznie, wydaje na utrzymanie chorych prawie trzy razy tyle; nikt nie wie jednak z jakim się to czyni wysiłkiem, z jaką trwogą o jutro?

Mimo 300-letniej prawie działalności w Krakowie, nie wyrobiliśmy sobie, czy też nie umieliśmy wyrobić: grona stałych dobroczyńców, którzyby dali możność pracować z mniejszem natężeniem nad wyszukaniem środków, ku normalnemu rozwojowi naszej instytucyi.

Wiemy, że nędza w kraju wzrasta, widzimy jednak, że z każdym rokiem powstają nowe instytucje dobroczynne, fundowane dostatnio, czyta się ciągle o różnych zapisach na cele humanitarne.

O nas zaś wiedzą przedewszystkiem ubodzy chorzy w całym kraju, pewna warstwa społeczeństwa w chwilach potrzeby, i nader szczupłe grono osób, co nietylko słowem, ale i czynem pomagają celom naszym.

Zbliżające się otwarcie nowego szpitala, o rozszerzonym znacznie zakresie działalności, zmusza nas energiczniej zakołatać do uczuć dobroczynnych mieszkańców Krakowa i Podgórza.

W roku bieżącym wznawiamy kwestę po domach, prosząc gorąco, by Bonifater drzwi zamkniętych przed sobą nie znajdował.

Członek zakonu, któremu powierzona zostanie ta funkcyja, będzie miał również obowiązek informowania czcigodnych ofiarodawców o działalności i celach zakonu; starać się on będzie o zadziernięcie pewnej nici, współczującej nam, a ułatwiającej ciężkie zadanie pielęgnowania chorych, i w ogóle zaznajomienia ogółu z nami. Dziś bowiem bardzo często jesteśmy brani to za Braci Szkolnych, to za Tercyarzy z zakładu Brata Alberta, co nawet niejednokrotnie wpływa na niewłaściwe skierowanie ofiar.

Przeszło 700 chorych leczonych bezpłatnie w roku sprawozdawczym, oraz przeszło 20 tysięcy bezpłatnych porad ambulatoryjnych, udzielonych mieszkańcom Krakowa i Podgórza, upoważniają nas do kwesty, i dają nadzieję, że plon ofiar obfitym będzie.

W roku obecnym, zwracamy uwagę zamożniejszych mieszkańców tutejszych, jak i kraju całego, na jeden z najwznioślejszych sposobów uwiecznienia pamięci swej lub kogoś z osób zasłużonych przez fundowanie t. zw. **łóżek pamiątkowych** w nowym szpitalu.

Każda osoba lub korporacya, składająca 4.000 koron na budowę Szpitala wiąże na wieczne czasy swe nazwisko z jednym łóżkiem szpitalnem, i w ten sposób szlachetna fundacya zyskuje najpiękniejsze utrwalenie w sercu ubogich i naszego zakładu.

Oprócz tego za wszystkich bez wyjątku ofiarodawców odprawiać się będzie raz na tydzień Msza św. i codziennie odmówiony zostanie z chorymi Różaniec św.

Dotychczas złożyli odpowiedni fundusz na łożka pamiątkowe: ś. p. Pauli Żegota na 1 łożko, Srokosz Kacper na 2, Bojanowski Feliks na 2, Bojanowska Lndwika na 1, ś. p. Znamięcka Teofila na 2, J. E. Andrzej hr. Potocki na 1, ś. p. Wołodkowiczowa Zofia na 3 (imieniem męża, syna i własnem), Wołodkowicz Konstanty na 1 (dla chorego studenta z domu Akadem.), Jałbrzykowski Zygmunt na 2, Roman ks. Sanguszko na 1, Ks. Dzikiewicz Franciszek na 1, ś. p. Ks. kanonik Piotr Strzelichowski na 1, Ks. kan. Chromiński Stanisław na 1, Rodzina ś. p. Dra Stanisława Koya na 1 (imienia zmarłego), K. K. na 1 (imienia ś. p. Jej męża), Marya Krzyżanowska na 2 (imienia swego i ś. p. Jej męża Dra Jana Kantego Krzyżanowskiego), ś. p. Ludwika Tapfertowa na 1, F. K. na 1, oraz 2 łożka fundacyi Konwentu imienia Króla Jana III. Sobieskiego i Kardynała Ledóchowskiego.

Dokładne sprawozdanie o stanie funduszów i postępie robót w nowym szpitalu oraz szczegółowy wykaz ofiar na cel powyższy, wyjdzie wkrótce w oddzielnej broszurze.

a zakończenie sprawozdania czujemy się w obowiązku złożyć najserdeczniejsze podziękowanie za życzliwość i pomoc Wysokiemu Sejmowi Krajowemu, Przewielebnemu Duchowieństwu w Galicyi, Wys. c. k. Władzom państwowym i krajowym, Świetnej reprezentacyi stoł. król. m. Krakowa, Świetnej Dyrekcyi Kasy Oszczędności m. Krakowa, Świetnej Dyrekcyi Tow. Wzaj. Ubezpieczeń, oraz JJWW. Obywatelom wiejskim za wielką gościnność okazywaną kwestarzom naszym.

Ślemy również korne dzięki zacnym Włościanom naszym, którzy skromną, a dla nas tak drogą daniną w naturze poważnie przyczyniają się do utrzymania biednych chorych w Szpitalu i nie odmawiali takowej nawet w tak ciężkim ekonomicznie roku jak ubiegły.

Nader też obowiązani jesteśmy Szanownym Redakcyom pism miejscowych za popieranie celów naszych, WWPP. Lekarzom zakładowym za ich skuteczną i bezinteresowną pracę dla dobra biednej i cierpiącej ludzkości, oraz wszystkim współczującym działalności Bonifratrów.

Pozwalamy sobie również podać do wiadomości przyjaciółom i życzliwym naszego zakonu, że w Lutym roku bieżącego odbył się 300-letni jubileusz założenia pierwszego Konwentu i Szpitala Bonifratrów prowincyi czesko-austriackiej w Walczycach (Feldsbergu).

Komisarzem ówczesnym Konwentów naszych w Austrii był Fr. Gabryel Hrabia Ferrara, słynny w owych czasach lekarz, który wkrótce potem wezwany do chorego króla Zygmunta III. dał inicjatywę sprowadzenia Bonifratrów do Polski i otwarcia pierwszego Konwentu i Szpitala w Krakowie. Dziś więc po Walczycach jesteśmy najstarszym Konwentem naszym w Austrii.

Daj Boże, byśmy wśród pomyślniejszych warunków doczekali się w r. 1909 naszego 300-letniego Jubileuszu.

Fr. Laetus Bernatek

Przeor Konwentu i Definitor prowincyi,

Magister farmacyi,

ozdobiony złotym krzyżem zasługi z koroną.

Szczegółowe sprawozdanie o chorobach leczonych w roku 1904.

CHOROBY	Pozostało z r. 1903	W roku 1904								Pozostaje na r. 1905
		Przyjęto	Opuściło zakład						Zmarło	
			Wyle- czonych		W. stanie pole- pszenia		Niewyle- czonych			
		meż.	kob.	meż.	kob.	meż.	kob.	meż.	kob.	
I. Choroby zakaźne.										
A) Choroby zakaźne epidemiczne:										
Influenza	—	17	—	16	—	—	—	—	—	1
Dur brzuszny	—	6	—	5	—	—	—	—	—	1
Błonica	—	2	1	2	1	—	—	—	—	—
Dławcowe zapalenie płuc	1	15	—	13	—	—	—	—	—	2
Jaglica	—	7	—	—	6	—	1	—	—	—
Nagminne zapalenie gruczołu przyusznego	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—
Zimnica	—	14	—	13	—	—	—	—	—	1
B) Choroby zakaźne i przyranne:										
Róża	1	10	—	10	—	—	—	—	—	—
Ropnica	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Zapalenie tkanki podskórnej	1	31	—	30	—	—	—	—	—	2
Zapalenie łożyska paznogcia	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—
Ropień	—	12	—	11	—	—	—	—	—	1
Zapalenie naczyń i gruczołów chłonnych	—	6	—	4	—	—	—	—	—	2
Waglik	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—
C) Gruźlica:										
Gruźlica rozsiana	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
» mózgu	—	2	—	—	—	—	—	—	—	2
» płuc z odmą piersiową	—	3	—	—	—	—	2	—	—	1
» płuc	6	60	—	—	22	—	6	—	30	8
» krtani	1	1	—	—	2	—	—	—	—	—
» przyjądrza	—	3	—	3	—	—	—	—	—	—
» otrzewnej	—	2	—	—	2	—	—	—	—	—
» kości	1	26	—	10	—	11	—	—	—	6
» stawów	—	4	—	—	4	—	—	—	—	—
» gruczołów chłonnych	—	20	—	12	—	8	—	—	—	—
Ropień zimny	—	7	—	6	—	—	—	—	—	1
D) Kiła:										
Wrzód twardy bez powikłań	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—
» » ze stulejką	—	3	—	3	—	—	—	—	—	—
Kiła ogólna	—	6	—	4	—	—	—	—	—	2
» mózgu	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
» trzeciorzędna stawów	—	2	—	1	—	1	—	—	—	—
Kilak	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—
Wrzód kiłowy	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—
E) Rzerzączka:										
Rzerzączka ostra bez powikłań	3	12	—	14	—	—	—	—	—	1
» » z powikłaniami	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—
» » z zapaleniem przyjądrza	—	4	—	4	—	—	—	—	—	—
» » ze stulejką	—	3	—	1	—	—	—	—	—	2
» przewlekła (Condyloma acuminata)	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—
F) Choroby weneryczne zakaźne:										
Wrzód miękki bez powikłań	—	4	—	4	—	—	—	—	—	—
» » z dymienicą pachwinową	—	6	—	6	—	—	—	—	—	—
Do przeniesienia	14	304	1	183	1	57	—	10	—	30

CHOROBY	Pozostało z r. 1903	W roku 1904								Zmarło	Pozostaje na r. 1905
		Przyjęto	Opuściło zakład								
			Wyle- czonych	W stanie pole- pszenia	Niewyle- czonych						
		meż.	kob.	meż.	kob.	meż.	kob.	meż.	kob.		
Z przeniesienia	14	304	1	183	1	57	—	10	—	38	30
II. Nowotwory.											
Kaszak	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Mięsak	—	5	—	2	—	1	—	2	—	—	—
Rak twarzy	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	1
» ślepej kiszki	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—
» języka	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
» wargi	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
» migdałków	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Nowotwór mózgu	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—
» gruczołu tarczowego	—	2	—	1	—	—	—	1	—	—	—
III. Zranienia i uszkodzenia z wyjątkiem samobójstw.											
Złamanie czaszki	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
» kręgów lędźwiowych	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
» » szyjnych	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Stłuczenia	—	12	—	11	—	—	—	—	—	—	1
Krwiaki i podbiegnięcia krwawe	—	4	—	4	—	—	—	—	—	—	—
Rany cięte	—	6	—	6	—	—	—	—	—	—	—
» kłute	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
» darte	—	5	—	5	—	—	—	—	—	—	—
» zmiażdżone	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
» tłuczone	1	12	—	11	—	—	—	—	—	—	2
» postrzałowe	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
Zwchnięcia	—	9	—	9	—	—	—	—	—	—	—
Złamanie kości pojedyncze	—	18	—	16	—	—	—	—	—	—	2
» » powikłane	—	4	—	4	—	—	—	—	—	—	—
Zgorzel palca	—	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—
Oparzenia	—	6	—	6	—	—	—	—	—	—	—
Odmrożenia	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Ciała obce	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
IV. Zatrucia z wyjątkiem samobójstw.											
Zatrucie ptomainami	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
Przewlekłe zatrucie wysokiem	1	8	—	8	—	1	—	—	—	—	—
Ostre zatrucie wysokiem	—	12	—	12	—	—	—	—	—	—	—
V. Zranienia i uszkodzenia zadane w zamiarze samobójstwa.											
Usiłowanie samobójstwa przez utopienie się	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
Rana cięta na szyi	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Rana postrzałowa twarzy	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
VI. Choroby ogólne i choroby krwi.											
Uwład starczy	1	9	—	—	—	—	—	5	—	5	—
Cukrówka	—	2	—	1	—	—	—	1	—	—	—
Anaemia	—	7	—	7	—	—	—	—	—	—	—
Plamica (Morbus Werlhoffi)	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
VII. Choroby układu nerwowego.											
A) Choroby mózgu i opon:											
Przekrwienie mózgu	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
Udar mózgowy (Krwotok)	—	3	—	1	—	—	—	—	—	2	—
Do przeniesienia	18	461	1	315	1	59	—	22	—	46	37

CHOROBY	Pozostało z r. 1903	W roku 1904								Pozostaje na r. 1905	
		Przyjęto	Opuściło zakład						Zmarło		
			Wyle- czonych		W stanie pole- pszenia		Niewyle- czonych				
		meż.	kob.	meż.	kob.	meż.	kob.	meż.	kob.		
Z przeniesienia	18	461	1	315	1	59	—	22	—	46	37
Zapalenie opon mózgowych przewlekłe (Leptomen- ingitis)	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—
B) Choroby rdzenia i jego opon:											
Stwardnienie rdzenia rozsiane	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Zwyrodnienie rdzenia	—	3	—	—	—	3	—	—	—	—	—
Zapalenie rdzenia	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—
C) Choroby nerwów:											
Porażenie nerwu twarzowego	—	4	—	4	—	—	—	—	—	—	—
Nerwoból	1	14	—	14	—	1	—	—	—	—	—
Postrzał	1	15	—	15	—	—	—	—	—	—	1
Nerwoból potylicowy	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
Zapalenie nerwów	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—
D) Nerwice bez tła anatomicznego:											
Padaczka	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Drżączka porażenna	—	2	—	—	—	2	—	—	—	—	—
Ośłabienie nerwowe	—	7	—	3	—	4	—	—	—	—	—
Porażenie postępowe	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—
E) Choroby umysłowe:											
Śledziennictwo	1	2	—	3	—	—	—	—	—	—	—
Niedołęztwo umysłu starcze	1	4	—	—	—	—	—	4	—	—	1
VIII. Choroby ocz.											
Zapalenie gruczołów łzowych	—	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—
„ spojówek	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
„ rogówki	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Wrzód rogówki	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Zapalenie tęczy	—	4	—	4	—	—	—	—	—	—	—
„ „ i naczyńki	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Jaskra	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—
IX. Choroby ucha.											
Ostre zapalenie ucha środkowego	—	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—
X. Choroby narządu oddechowego, gruczołu tarczy- kowego i grasicy.											
A) Choroby nosa:											
Ostre zapalenie błony śluzowej nosa	—	4	—	4	—	—	—	—	—	—	—
Przerost błony śluzowej nosa	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
Zapalenie zatok czołowych	—	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—
B) Choroby krtani i tchawicy:											
Ostry nieżyt krtani	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
Twardziel krtani i tchawicy	—	4	—	1	—	2	—	—	—	—	1
C) Choroby oskrzeli:											
Ostry nieżyt oskrzeli	3	47	—	50	—	—	—	—	—	—	—
Przewlekły nieżyt oskrzeli	1	31	—	17	—	12	—	2	—	—	1
Do przeniesienia	27	627	1	448	1	88	—	29	—	48	41

CHOROBY	Pozostało z r. 1903	W roku 1904								Pozostałe na r. 1905	
		Przyjęto	Opuściło zakład						Zmarło		
			Wyle- czonych		W stanie pole- pszenia		Niewyle- czonych				
		męż.	kob.	męż.	kob.	męż.	kob.	męż.	kob.		
Z przeniesienia	27	627	1	448	1	88	—	29	—	48	41
D) Choroby płuc i opłucnej:											
Rozedma płuc	7	16	—	—	—	18	—	—	—	2	3
Nieżyt szczytów	1	12	—	4	—	8	—	—	—	—	1
Zapalenie płuc opadowe	1	6	—	5	—	—	—	—	—	1	1
„ „ i opłucnej	—	10	—	8	—	—	—	—	—	2	—
„ opłucnej suche	—	12	—	12	—	—	—	—	—	—	—
„ „ wysiękowe	—	5	—	3	—	2	—	—	—	—	—
Zgorzel płuc	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Zapalenie opłucnej ropne	—	6	—	3	—	—	—	—	—	3	—
Krwotok płucny	1	10	—	11	—	—	—	—	—	—	—
XI. Choroby narządu krążenia, gruczołów chłonnych i osierdzia.											
A) Choroby serca i osierdzia:											
Ostre zapalenie osierdzia	1	7	—	2	—	6	—	—	—	—	—
Wady zastawek sercowych	1	8	—	—	—	5	—	—	—	2	2
Zwapnienie zastawek sercowych	—	4	—	—	—	2	—	—	—	—	2
Zwyrodnienie mięśnia sercowego	—	12	—	—	—	3	—	—	—	9	—
Zakrzep.	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
B) Choroby naczyń krwionośnych i chłonnych:											
Zapalenie naczyń limfatycznych	—	10	—	9	—	—	—	—	—	—	1
Zwapnienie tętnic obwodowych	1	3	—	—	—	2	—	1	—	—	1
Żylaki	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Krwawnice	1	5	—	6	—	—	—	—	—	—	—
XII. Choroby narządu trawienia i narządów dodatkowych.											
A) Choroby jamy ustnej, migdałów, gardła i przełyku:											
Przetoka zębowa	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
Zapalenie dziąseł	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
„ języka	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
„ migdałów nieżytowe	—	7	—	7	—	—	—	—	—	—	—
„ mieszkowe	—	4	—	4	—	—	—	—	—	—	—
„ rozlane ropne	—	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—
„ gardzieli nieżytowe ostre	—	5	—	5	—	—	—	—	—	—	—
Zwężenie przełyku	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—
B) Choroby żołądka:											
Ostry nieżyt żołądka	1	16	—	16	—	—	—	—	—	—	1
Przewlekły nieżyt żołądka	—	11	—	6	—	4	—	—	—	—	1
Rozstrzeń żołądka	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—
C) Choroby jelit:											
Ostry nieżyt jelit	—	14	—	14	—	—	—	—	—	—	—
Przewlekły nieżyt jelit i żołądka	—	27	—	16	—	11	—	—	—	—	—
Zapalenie jelita ślepego	—	8	—	6	—	—	—	—	—	—	2
Wypadnięcie odbytnicy	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
Nawykowe zaparcie stolca	—	4	—	2	—	—	—	—	—	—	2
Przetoka odbytnicy	—	4	—	4	—	—	—	—	—	—	—
D) Choroby otrzewnej:											
Przepuklina wolna	—	11	—	10	—	—	—	—	—	—	1
„ uwieczniona	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
„ zapalna	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
„ brzuszna	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
Ostre rozlane zapalenie otrzewnej	—	2	—	1	—	—	—	—	—	1	—
Do przeniesienia	43	884	1	617	1	152	—	30	—	69	59

CHOROBY

W roku 1904

CHOROBY	Pozostało z r. 1903	W roku 1904								Pozostaje na r. 1905	
		Przyjęto	Opuściło zakład						Zmarło		
			Wyle- czonych		W stanie pole- pszenia		Niewyle- czonych				
		meż.	kob.	meż.	kob.	meż.	kob.	meż.	kob.		
Z przeniesienia	43	884	1	617	1	152	—	30	—	69	59
E) Choroby wątroby i dróg żółciowych:											
Marskość wątroby	—	3	—	—	—	—	—	3	—	—	—
Ostry niezżyt żołądka i dwunastnicy z żółtaczką	—	5	—	3	—	1	—	1	—	—	—
Kamica żółciowa	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Zanik ostry wątroby (Atrophia hepatis flava)	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—
XIII. Choroby narządów moczowych:											
A) Choroby nerek, miedniczek nerkowych i moczowodów:											
Ostre zapalenie nerek	—	4	—	4	—	—	—	—	—	—	—
Przewlekłe zapalenie nerek	1	7	—	2	—	5	—	—	—	—	1
B) Choroby pęcherza:											
Nieżytowe zapalenie pęcherza	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
Kamica pęcherza	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
C) Choroby cewki moczowej:											
Przerost gruczołu krokowego	—	2	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Zwężenie cewki	—	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—
Przetoka cewki	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Zgorzel międzykroczna	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
XIV. Choroby narządów płciowych z wyjątkiem form kiłowych.											
Zapalenie przyjądrza	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Wodniak moszen	—	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—
XV. Choroby skóry i tkanki podskórnej.											
Impetigo	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
Łuszczyca	—	4	—	4	—	—	—	—	—	—	—
Rybia łuska	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Wyprysk ostry i przewlekły	1	18	—	19	—	—	—	—	—	—	—
Wrzody przewlekłe podudzia	4	10	—	10	—	2	—	—	—	—	2
Wilk	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Zapalenie skóry	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
Zanokcica	1	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—
Zapalenie gruczołów łojowych skóry	—	4	—	4	—	—	—	—	—	—	—
Świerzb	—	34	—	33	—	—	—	—	—	—	1
Pokrzywka	—	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—
Świąd	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
Pityriasis versicolor	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
Sicosis	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Favus	—	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—
XVI. Choroby narządu ruchu.											
A) Choroby kości i stawów:											
Zapalenie okostnej	—	5	—	5	—	—	—	—	—	—	—
„ szpiku kostnego	1	1	—	—	—	1	—	—	—	—	1
„ stawu biodrowego	—	2	—	—	—	—	—	2	—	—	—
„ „ kolana	—	4	—	4	—	—	—	—	—	—	—
„ stawów (ostre reumatyczne)	6	22	—	23	—	3	—	—	—	—	2
Genua valga	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
B) Choroby mięśni:											
Gościec mięśniowy ostry	2	20	—	21	—	1	—	—	—	—	—
C) Choroby ścięgien i torebek maziowych:											
Zapalenie pochewki ścięgna	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Torbiak	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
Zapalenie torebek maziowych	1	2	—	3	—	—	—	—	—	—	—
XVII. Bez rozpoznania.											
Obserwacya (w Szpitalu chorób zakaźnych)	—	2	4	2	4	—	—	—	—	—	—
Wyczerpanie	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
Konający	—	6	—	—	—	—	—	—	—	6	—
Razem	61	1076	5	789	5	167	—	37	—	76	68

Wykaz operacji dokonanych na chorych stałych i przychodnich.

NAZWA OPERACYI	Ogólna liczba
Amputacya stopy (m. Pirogow) 2, ramienia 2	4
Wyłuszczenie palców u nogi 5, u ręki 11	16
Necrotomia	9
Sequestrotomia	11
Osteotomia klinowa goleni (genu valgum)	2
Resekcyja szczęki 1, żebra 5	6
Wyłuszczenie nowotworów: a) dobrotliwych: kaszaków 9, torbieli 4, brodawczaków 7, ganglion 1, hygroma praepatell. 3, gruczolaków żółzowych 33, struma 2, angioma 1, polyp nosa 1, epulis sarcomatosa 1. b) złośliwych: mięsak 7, rak języka 1, rak wargi 6	76
Radykalna operacya: hemoroidów 7, wodniaka moszen 3, przepukliny pachwinowej 13, uwięźniętej 1, przepukliny brzusznej 2	26
Laparotomia (z powodu appendicitis)	4
Sectio alta (Lithiasis)	1
Amputacya sutka (z przyczyny raka sutka)	2
Kastracya	3
Urethrotomia	5
Plastyka żył (z przyczyny prolapsus ani)	2
Tonsillotomia	4
Extirpatio v. saphenae (z przyczyny varices)	2
Neuroplastyka	1
Punkcyja klatki piersiowej 7, brzucha 2	9
Promienica	2
Operacya: paznogi wrośniętego 7, stulejki 6, przetoki odbytu 5; rozcięcie i wyskrobanie przetok różnych 19	37
Wyłuszczenie ognisk gruźliczych w kościach i częściach miękkich	91
Zeszyście ran	27
Otwarcie ropni 88, karbunkułu 2, furunkułu 22, zapalenia tk. podskórnej 49, dymieniec pachwinowych 17, angina phlegm. 11, ropnia migdałka 9, mastitis 4, panaritium 27	229
Wydobycie ciał obcych	18
Wstrzyknięcie zawiesiny jodoformowej do stawów i ropni gruźliczych	118
Wyskrobanie i kauteryzacya wilka podudzia	2
Tamponada z powodu krwotoku nosa i po ekstrakcyi zębów	29
Opatrunek Unny	31
Złożenie złamanych kości: uda 3, podudzia 8, obojczyka 2, ramienia 2, kości sprychowej 2; kości śródreżca 1, palców 3	21
Odprowadzenie zwichnięcia	10
Opatrunek gipsowy	39
Gorset (przy Spondylitis)	5
Razem	842

Dr Stanisław Pareński,
Prof. Uniw. Jagiellońskiego,
Prymaryusz oddziału chorób wewnętrznych.

Dr Adam Langie,
Okulista.

Dr Aleksander Bossowski,
Prof. Uniw. Jagiellońskiego,
Prymaryusz oddziału chirurgicznego.

Dr Jan Frączkiewicz,
Sekundaryusz Szpitala.

Wykaz liczbowy chorych

we wszystkich niżej wyszczególnionych 15 Szpitalach Bonifratrów austriacko-czeskiej
prowincyi zakonnej w r. 1904 przyjętych, leczonych i pielęgowanych.

Miejscowości Szpitali Bonifratrów	Ilość łóżek *)	Z roku 1903 pozostało		W roku 1904 przybyło		Między tymi było							Wyszło		Zmarło		Pozostaje w leczeniu na r. 1905		Liczba dni leczenia	
		Mężczyzn	Kobiet	Mężczyzn	Kobiet	Katolików	Gr.-katol.	Ewangelik.	Starokatol.	Starozakon.	Mahomet.	Pogan	Bezwyznan.	Mężczyzn	Kobiet	Mężczyzn	Kobiet	Mężczyzn		Kobiet
Wiedeń założony w r. 1614	280	265	—	6176	—	5661	37	120	—	357	—	—	1	5940	—	239	—	262	—	101029
Walczyce w Dolnej Austr. zał. 1605	60	66	—	1119	—	1090	—	16	—	13	—	—	—	1093	—	36	—	56	—	19693
Kraków zał. 1609 przył. do czesko-austr. prow. 1865	60	61	—	1076	5	1038	—	4	—	39	—	—	—	993	5	76	—	68	—	20962
Zebrzydowice w Galicyi zał. 1611, przył. do czesko- austr. prowincyi 1797	28	14	8	318	285	601	—	1	—	1	—	—	—	301	278	15	7	16	8	10002
Praga zał. w r. 1620 . .	179	183	—	3778	—	3647	4	46	9	71	—	—	1	3571	—	219	—	171	—	70952
Gorycyja w Nadbrzeżu, pu- bliczny szpital założony w r. 1656	200	232	1	1596	1	1519	71	4	—	3	—	—	—	1416	1	173	—	239	—	86230
Nowe Miasto nad Mett. w Czechach, założony w r. 1692	35	33	—	428	—	419	—	8	—	1	—	—	—	397	—	31	—	33	—	10133
Cieszyn na Szlasku austr. zał. w r. 1700	60	62	—	1036	—	842	1	183	—	10	—	—	—	926	—	102	—	70	—	21798
Prościejów na Morawach, zał. w r. 1739	66	64	—	1421	4	1408	—	16	—	1	—	—	—	1352	3	67	—	66	—	22941
Kukus w Czechach, założ. w r. 1743	21	10	—	156	—	156	—	—	—	—	—	—	—	132	—	23	—	11	—	3971
Berno zał. w r. 1748 . .	62	60	—	1389	—	1354	2	25	—	8	—	—	—	1336	—	56	—	57	—	22932
Berno zał. w r. 1898 . .	148	145	—	30	—	29	—	1	—	—	—	—	—	7	—	24	—	144	—	52422
Letowice na Morawach zał. w r. 1750	24	19	—	319	—	305	—	12	—	2	—	—	—	311	—	7	—	20	—	6534
Wiedeń Dom dla rekonwale- scentów zał. w r. 1753	65	43	—	780	—	745	—	14	—	21	—	—	—	767	—	4	—	52	—	16136
Linc założ. w r. 1783 . .	80	83	—	1349	—	1317	—	27	—	5	—	—	—	1297	—	66	—	69	—	26894
Wyzowice na Morawach, za- łożony w r. 1781 . . .	14	18	—	256	5	234	—	25	—	2	—	—	—	247	5	11	—	16	—	5141
Razem	1382	1358	8	21227	300	20365	115	502	9	534	—	—	2	20086	292	1149	7	1350	9	497770
		1366		21527		21.527								20378		1156		1359		22.893
		22.893																		22.893

Wiarogodność powyżej podanych cyfr statystycznych potwierdza

Fr. Heribertus Kalny

Prowincyał i Wizytator,

Magister Farmacji,

Kawaler orderu Franciszka Józefa.

Wiedeń, 1 stycznia 1905.

*) Podczas liczniejszego napływu chorych ustawia się w razie konieczności do użytku większą jeszcze liczbę łóżek.

treszczamy również w głównych zarysach warunki przyjęcia do Zakonu naszego :

Kandydaci powinni mieć nie mniej lat 16, nie więcej nad 35.

Muszą być zupełnie zdrowi i nie mieć żadnych wad fizycznych i umysłowych.

Łagodny i spokojny charakter jest koniecznym, gdyż praca przy chorych wymaga wielkiej cierpliwości.

Oprócz tego każdy kandydat powinien posiadać metrykę chrztu, świadectwo moralności z właściwego urzędu parafialnego, świadectwo przynależności, oraz świadectwo szkolne.

Wstępujący do Zakonu musi też być wolnym od wszelkich zobowiązań światowych, bez długów i powinności wspierania rodziców i krewnych.

Każdy kandydat, chcący poświęcić się służbie szpitalnej, powinien wstąpić w progi nasze w dobrej intencji zbawienia siebie przez tę pracę, bez żadnych ubocznych korzyści.

Kandydaci powinni wносить podania do Przewielebnego urzędu prowincjalnego Braci Miłosierdzia w Wiedniu II. Taborstrasse 16, lub też do Przeora Konwentu krakowskiego, wymieniając dokładnie imię i nazwisko swoje i rodziców, wiek, miejsce zamieszkania, stopień wykształcenia, dotychczasowe zatrudnienie i ewentualny pobyt w innym klasztorze.

